

Dosarul nr. 3r-33/23
2-21136975-01-3r-07022023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. I. Barbacaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. G. Mîra, A. Bostan, G. Dașchevici)

DECIZIE

29 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Valeriu Lopaci,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a lui
Valeriu Lopaci împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la anularea
actului administrativ individual defavorabil și încasarea cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin
care a fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului depusă de Valeriu
Lopaci și declarat inadmisibil apelul depus de Valeriu Lopaci împotriva hotărârii din
17 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani,

constată:

La 15 septembrie 2021, Valeriu Lopaci a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la anularea actului de
constatare nr. 276/20 din 3 septembrie 2021 ca fiind ilegal și încasarea cheltuielilor
de judecată.

Prin hotărârea din 17 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a
fost respinsă acțiunea depusă de Valeriu Lopaci.

La 21 februarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Valeriu Lopaci,
reprezentat de avocatul Veronica Pascal a depus apel nemotivat împotriva hotărârii
primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe,
rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

La 5 mai 2022, prin intermediul oficiului poștal, Valeriu Lopaci, reprezentat
de avocatul Veronica Pascal a prezentat motivarea apelului, solicitând admiterea
apelului, casarea hotărârii din 17 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul
Rîșcani, rejudecarea cauzei și adoptarea unei decizii noi de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 8 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 236
alin. (2) lit. e) Cod administrativ, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Valeriu

Lopaci, reprezentat de avocatul Veronica Pascal împotriva hotărârii din 17 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, din motiv că apelantul nu a prezentat motivarea apelului în termenul legal prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

La 1 iulie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Valeriu Lopaci, reprezentat de avocatul Veronica Pascal a depus recurs împotriva încheierii din 8 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanțe de apel, cu emiterea unei încheieri noi, prin care cauza să fie restituită instanței de apel pentru primirea în procedură și examinare a apelului.

Prin decizia din 12 octombrie 2022 a Curții Supreme de Justiție, a fost respins recursul depus de Valeriu Lopaci, reprezentat de avocatul Veronica Pascal și menținută încheierea din 8 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

La 4 noiembrie 2022, Valeriu Lopaci a depus apel motivat împotriva hotărârii din 17 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, solicitând repunerea în termenul de contestare, admiterea apelului casarea hotărârii din 17 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, rejudecarea cauzei și adoptarea unei decizii noi de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului depusă de Valeriu Lopaci și declarat inadmisibil apelul depus de Valeriu Lopaci împotriva hotărârii din 17 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

La 28 ianuarie 2023, Valeriu Lopaci a depus recurs împotriva încheierii din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a încheierii instanței de apel, cu remiterea cauzei spre examinarea apelului în procedură Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului a invocat că copia hotărârii motivate a primei instanțe nu i-a fost expediată, or este parte în proces și urma a fi expediată numai lui, reieșind din împuternicirile limitate ale avocatului (pentru prima instanță), iar la dosar lipsește orice dovadă precum că i-ar fi fost expediată hotărârea primei instanțe.

A precizat că copia hotărârii motivate a primei instanțe nu a fost recepționată de avocatul Veronica Pascal, la 17 martie 2022, după cum a fost menționat în încheierea contestată, deoarece avocatul, în perioada 11 martie - 22 martie 2022, nu s-a aflat în Republica Moldova, fapt confirmat prin ștampilele aplicate de poliția de frontieră în pașaport și prezentat ca probă la dosar.

La fel, a evidențiat că împuternicirile de reprezentare au fost acordate numai pentru prima instanță, contractul de asistență juridică pentru reprezentare în instanța de apel a fost semnat la 26 aprilie 2022 (contractul nr. 18 din 26 aprilie 2022).

La 8 februarie 2023, la adresa electronică a Autorității Naționale de Integritate a fost expediată copia recursului depus de Valeriu Lopaci, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire și extrasul din poșta electronică, anexate la materialele dosarului (f. d. 172-173).

Conform art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea

contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii recurate a fost notificată recurentului, prin intermediul oficiului poștal, la 26 ianuarie 2023, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 164).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul la 28 ianuarie 2023, în termenul legal.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră inoportună invitarea părților la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul împotriva încheierii contestate urmează a fi respins din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă o decizie de respingere a recursului.

Din materialele dosarului rezultă că prin încheierea din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului depusă de Valeriu Lopaci și declarat inadmisibil apelul depus de Valeriu Lopaci împotriva hotărârii din 17 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani (f. d. 163-164).

La adoptarea acestei soluții, instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 236 alin. (1) și alin. (2) lit. d) Cod administrativ, care statuiază că instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1).

Verificând legalitatea încheierii contestate, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, instanța de recurs constată ca justificată concluzia Curții de Apel Chișinău de respingere a cererii cu privire la repunere în termen a apelului și de declarare a apelului inadmisibil.

În conformitate cu art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Raportând, la caz, prevederile normei legale enunțate, se constată că, într-adevăr, la 21 februarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Valeriu Lopaci,

reprezentat de avocatul Veronica Pascal a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 17 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani (f. d. 82-83, 85), iar la 5 mai 2022, prin intermediul oficiului poștal, Valeriu Lopaci, reprezentat de avocatul Veronica Pascal a prezentat motivarea apelului, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 17 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, rejudecarea cauzei și adoptarea unei decizii noi de admitere a acțiunii (f. d. 105-109, 110).

Este indubitabil și faptul că prin încheierea din 8 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Valeriu Lopaci, reprezentat de avocatul Veronica Pascal împotriva hotărârii din 17 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, din motiv că apelantul nu a prezentat motivarea apelului în termenul legal prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ (f. d. 124-126).

Din materialele cauzei se mai atestă că prin decizia din 12 octombrie 2022 a Curții Supreme de Justiție, a fost respins recursul depus de Valeriu Lopaci, reprezentat de avocatul Veronica Pascal și menținută încheierea din 8 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 142-150).

În același timp, se constată că la 4 noiembrie 2022, Valeriu Lopaci a depus apel motivat împotriva hotărârii din 17 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, solicitând repunerea în termenul de contestare, admiterea apelului casarea hotărârii din 17 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, rejudecarea cauzei și adoptarea unei decizii noi de admitere a acțiunii (f. d. 154-158).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată ca întemeiată reținerea instanței de apel cu privire la depunerea de către Valeriu Lopaci a cererii de apel, la data de 4 noiembrie 2022, ca fiind tardivă.

Or, după cum corect a reținut și Curtea de Apel Chișinău, apelantul a cunoscut despre existența litigiului, cât și despre actele judecătorești emise în cauză.

Mai mult, respectiva cerere de apel a fost depusă de Valeriu Lopaci numai după emiterea încheierii din 8 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care în temeiul art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Valeriu Lopaci, reprezentat de avocatul Veronica Pascal împotriva hotărârii din 17 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, din motiv că apelantul nu a prezentat motivarea apelului în termenul legal prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ, încheiere menținută prin decizia din 12 octombrie 2022 a Curții Supreme de Justiție.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că argumentele recurentului Valeriu Lopaci din prezenta cerere de recurs nu pot fi avute în vedere, întrucât aceste susțineri au fost invocate și în recursul depus împotriva încheierii din 8 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, respectiva cerere de recurs fiind respinsă, după cum deja a fost menționat, prin decizia din 12 octombrie 2022 a Curții Supreme de Justiție.

Conform art. 237 alin. (1) Cod administrativ, prevederile art. 65 alin. (1) - (3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

Potrivit art. 65 alin. (1) și (2) Cod administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpa unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Prin prisma cadrului legal enunțat și reieșind din constatările susmenționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că Curtea de Apel Chișinău corect a refuzat în repunerea în termenul de depunere a cererii de apel formulată, la 4 noiembrie 2022, de Valeriu Lopaci.

Și asta deoarece, repunerea în termenul de îndeplinire a unui act de procedură, este un beneficiu acordat de lege titularului de drept, având un caracter excepțional, în sensul că o astfel de cerere este admisibilă doar în cazul în care depășirea acestui termen se datorează unor cauze temeinic justificate.

În speță, Valeriu Lopaci în susținerea solicitării cu privire la repunere în termen a apelului nu a prezentat probe incontestabile care ar confirma imposibilitatea îndeplinirii actului procedural în termen.

Distinct de cele menționate mai sus, se atestă legalitatea încheierii din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului depusă de Valeriu Lopaci și declarat inadmisibil apelul depus de Valeriu Lopaci împotriva hotărârii din 17 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani.

În această ordine de idei se constată că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Tot aici, instanța de recurs accentuează că potrivit legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurentul Valeriu Lopaci sunt nejustificate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios

administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de Valeriu Lopaci.

Se menține încheierea din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a lui Valeriu Lopaci împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu